

Patas Dowriq Sisil

Seuxal balay o empprngaw ka seejiq ni mneudus bbuyu msa ka kari
bnhangan, yaasa rudan Truku sbiyaw o daan bi mqraqil ni punu mnarux
tnbgan ka kndsan dha, kiya do thjil kana ka seejiq alang da. kiya ka kiya ni
 htur kska dgiyaq, yaa bi saw ima mtduwa hmjil ka btunux paru dgiyaq
 Brayaw bitaq alang ga ta niqan sayang, **kiya** ka maagaya pprgun Truku ni
 pusu pniyahan gaya talangan Truku. Kiya do lala klgan qbhni miyah psdka,
 wana qbhni sisil ka tmkla dmijil btunux, **kiya do** qbhni Sisil ka maapusu
 gaya Truku ni pusu gaya **knlangan** Truku. muda saw nkari qbhni Sisil,
 ptqlahang rmngaw Truku purug bi **kari** tnegsaan hnici rudan ta sbiyaw,
 manu saw kiya do qbhni Sisil nii ka maaqbhni utux Truku. Kiya do dkuyuh
 Truku ga **patas tnunan dha o saw dowriq qbhni sisil**. Qbhni sisil nii o pusu bi
kngkla kndsan rudan Truku uri.

Mowsa qmpah qmpahan ni tmsamat o nasi meuyas iril ka qbhni sisil o
 aji malu asi brinah miyah sapah nhari **kiya**. Mowsa qmpah qmpahan ni
 tmsamat o nasi meuyas narat ka qbhni sisil o malu balay **ni** mtduwa musa
kiya. Mowsa qmpah qmpahan ni tmsamat o nasi paah iril skiya mquri narat
 ka qbhni sisil o malu balay **ni** mtduwa musa **kiya**.

Mowsa qmpah qmpahan ni tmsamat o nasi paah narat skiya mquri iril
 ka qbhni sisil o aji malu asi brinah miyah sapah nhari **kiya**. Mowsa qmpah
 qmpahan ni tmsamat o nasi **mtbbrih** skkaya ka qbhni sisil o aji malu asi
 brinah miyah sapah nhari **kiya**. Mowsa qmpah qmpahan ni tmsamat o nasi
 mttbrih skaya mqqiyut ni mppgeeluk meuyas ka qbhni sisil o aji malu asi
 brinah miyah sapah nhari **kiya**. Niqan kingal kari rudan sbiyaw, niqan kingal
 jiyax, mssli ququy dgiyaq paru ga niqan kingal btunux paru kana ka keelgan
 qbhni, rmngaw ka taxa dha, “**nasi** niqan ana ima keelgan qbhni mtduwa
 lmglug btunux paru pstrutug mtucing paah dowras gaga o kika thowlag ta”
 msa, kiya do “qa! **qa!**” skaya miyah ka hbaraw bi cyaqung saw deudaw
 rmngaw “hbaraw ni paru hiyi nami ida yami ka mha mtduwa lmglug
 pstrutug” msa, kiya ka kiya ni ana dha asi hyai o ini dha tkrai lmglug, msiqa
 wada embrinah ka cyaqung.snsul na keelgan qbhni o ini dha tkrai, thici
 balay miyah ka kingal qpuring qbhni sisil, pnnasi dha bi lmglug **ptrtug**
 dowras ka btunux paru nii, paah siida ngalan dha qbhni utux ka qbhni sisil
 nii, pusu rudan Truku sbiyaw o niqan ka “psisil **kngkla** kndsan”, kiya o asi
uda psisil ka brah muda ana manu qpahun.

靈鳥之眼

在人和飛禽走獸能溝通的遠古時代，祖先們受飢荒和瘟疫之苦決定搬遷，若有誰能將 Brayaw 山頂上的巨岩搬到現在居住的地方，誰就成為族規以及社會規範的根源，後來，sisil 成為族規、社會規範的根源，成為靈鳥。

sisil 是太魯閣族文化生活之一。上山工作或打獵，若 sisil 在左邊叫，是不吉利，趕快退回家，在右邊叫是吉利，可繼續前進，若 sisil 由左邊飛到右邊是吉利，可繼續前進，由右邊到左邊是不吉利，趕快回家，若 sisil 在前面飛來飛去、爭叫或互鬥是不吉利，趕快回家。

傳說，有一群鳥說：「看哪個鳥類可以把大石頭移動，牠就是領袖「神鳥」。有群烏鵲飛過來，很得意地說：「我們體型大，一定可以移動大石頭。」無論怎麼移動都沒有辦法，最後離開。接連來了許多種鳥群來移動，都無法移動。最後來了一大群綠眼繡鳥「sisil」，一下子就把大石頭移動下山，牠們成了領袖「神鳥」，今稱「靈鳥」。

太魯閣族的祖先無論做什麼工作，工作前都會先去「鳥占（psisil）」為求平安。